

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Praxis Iurispatronatus Acquirendi, conseruandiq[ue] illud;
ac amittendi modos breuiter continens**

Viviani, Giuliano

Romae, 1620

Cap. 2. Iurispatronatus amittitur aliquando ex delicto patroni.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-61772](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-61772)

rum sunt æquales, pro vna vice confert Ordinarius, & pro alia vice præsentat patronus. ita contigit in Plebania sanctæ Iuliæ de Caprona, Pisanæ Diœcesis, quæ est liberæ collationis, eiq; fuit annexa ecclesia sancti Martini de Crespignano dictæ Diœcesis, quæ est de iurepatronatus hæredum Domini Leo-

nis de Cambinis, nam pro vna vice confert Illustrissimus Dominus Archiepiscopus Pisanus, pro alia vero vice præsentant Rectorem dicti hæredes, & sic alternatim proceditur. & de his omnibus vide Lambertin. de iurepatronat. lib. 3. quæst. 7. per omnes articulos dictæ quæstionis.

CAPVT SECVNDVM.

Iuspatronatus amittitur aliquando ex delicto patroni.

SVMMARIVM.

- 1 Iuspatronatus amittitur aliquando ex delicto.
  - 2 Vt si iuspatronatus vendatur.
  - 3 Vel si patronus labatur in heresim.
  - 4 Seu si sit receptator, seu defensor hæreticorum, seu schismaticus, &c.
  - 5 Vel sit reus læsæ maiestatis.
  - 6 Vel proditor patriæ.
  - 7 Vel si occidat rectorem.
- Praxis iurispatron.

sui beneficij.

- 8 Patronus utram priuetur propter delictum iurepatronatus ab ecclesiastico, aut à seculari Iudice.
- 9 Iudex ecclesiasticus potest propter delictum priuare patronum iurepatronatus.
- 10 Iudex vero secularis id facere nequit.
- 11 Etiam si cum publicatione bonorum includeret iuspatronatus.
- 12 Et etiam si publicet bona patroni sine dicta inclusione

§ 3 iu-

12 *iurispatronatus, tunc enim*
 13 *Episcopus priuat patronum.*

13 *Iuspatronatus an transeat*
 14 *in fiscum.*

14 *Praxis est, quod transeat.*

15 *Sententia amittitur iuspa-*
 16 *tronatus.*

16 *Secus est, si sententia ef-*
 17 *set lata in contumaciam.*

1 **P**atronus † amittit iuspa-
 tronatus ex suo delicto,
 idque pluribus modis acci-
 dit, &

2 Primo, si † iuspatronatus
 vëdat, quod vendi non potest.
 cap. de iure de iurepatrona-
 tus: tunc enim vendens illud
 amittit, & emens amittit præ-
 cium, quod datur ipsi eccle-
 siæ, & ecclesia remanet libe-
 ra. cap. quia clerici. de iure-
 patronatus.

3 Secundo, si † patronus la-
 batur in hæresim. ad text. in
 cap. cum secundum. de hæ-
 ret. lib. 6. cum ipso facto tunc
 omnia eius bona ecclesiæ sint
 applicata, & si reuertatur ad
 fidem, illud non recuperat.
 Abb. in cap. quia diligentia.

4 de elect. Quod etiam † procedit
 in receptatoribus, & de-
 fensoribus Hæreticorum, in
 Schismaticis, Apostatis, &

excommunicatis infordescen-
 tibus in excommunicatione
 majori per annum.

5 Tertio, si † patronus com-
 mittat crimén læsæ maiesta-
 tis humanæ. Abb. in cap. cum
 laici, de iurepatronat. vbicum-
 que enim procedit à iure, vel
 ab homine publicatio bono-
 rum alicuius, eo casu perdit
 etiam iuspatronatus. Abb. in
 dicto cap. quia diligentia in
 fine.

6 Quarto, si patronus † sit
 proditor patriæ, tunc enim
 priuatur iurepatronatus. ad
 ea, quæ dicuntur in Clemen-
 ne in agro. §. quia vero. de
 statu monac.

7 Quinto, patronus † amit-
 tit iuspatronatus, si ipse, vel
 alius pro eo occidat Recto-
 rem beneficij patronati. cap.
 in quibusdam. §. sacri de pœ-
 nis: nisi patronus id faceret
 ad sui defensionem vim vi re-
 pellendo cum moderamine
 inculpatæ tutelæ, vt per glos.
 in dicto. §. sacri. in verbo præ-
 sumperint, vel si aliter mor-
 tem euitare non posset. Clem.
 si furiosus de homicid.

8 Numquid autem † patro-
 nus propter delictum priue-
 tur iurepatronatus, à Iudice
 eccle-

ecclesiastico, vel seculari; du-
bium est inter Doctores. Ideo
pro maiori declaratione con-
stitutendi sunt infrascripti ca-
sus, *his: iudic. ob. sicut*

9 Primus est, quando Iu-
dex Ecclesiasticus procedit
contra patronum super pri-
uatione iurispatronatus prin-
cipaliter, & id facere potest.
dicto cap. in quibusdam: idem
est si procederet contra pa-
tronum super alio delicto, su-
per quo includitur etiam pri-
uatio iurispatronatus.

10 Secundus est casus, quan-
do Iudex laicus vult per suam
sententiam confiscare tantum
iurispatronatus, & tunc huius
Iudicis sententia non tenet
super hoc. gloss. in cap. filijs
16. quest. 7. in verbo pro-
pinquis.

11 Tertius est casus est quando
Iudex laicus facit per suam
sententiam publicationem
omnium bonorum patroni,
cum speciali mentione iuris-
patronatus, & tunc huiusmo-
di sententia non valet. Abb.
in cap. quanto. column. pe-
nult. de iudic.

12 Quartus est casus est, quan-
do Iudex laicus ob delictum
patroni facit publicationem

omnium bonorum eiusdem,
sine aliqua mentione iurispa-
tronatus, & tunc non inclu-
ditur iurispatronatus, sed Epi-
scopus potest se informare
summarie, & patronum pri-
uare. Ita procedit dictum.
Butrij in Clement. pastoralis.
de re iudic. & ex publicatio-
ne facta per Iudicem laicum
ex delicto commisso à patro-
no contra ecclesiam, patronus
remanet priuatus iure patro-
natus, ex Iuris dispositione,
& ecclesia remanet libera.

13 Quintus, est casus est quan-
do Iudex laicus publicat om-
nia bona patroni propter eius
delictum: & tunc simul cum
Vniuersitate publicata, in
qua adest iurispatronatus, an
iurispatronatus transeat in
Fiscum, vide Felin. in dicto
cap. quanto num. 3. de Iu-
dic. Et in praxi est vidi in hu-
iusmodi casu vna cum dicta,
Vniuersitate transire iuripa-
tronatus in Fiscum, qui Fi-
scus adueniente vacatione
vice patroni banniti, cuius
fuerunt in Fiscum incorpora-
ta omnia bona, presentat Re-
ctorem ad vacantia benefi-
cia, & probatur dictum iur-
patronatus tanquam proue-

niens ex persona dicti ban-
niti.

15 Adnotandum est etiam,†
quod per sententiam Iudicis
compotētis ecclesiastici amit-
titur iuspatronatus, vt quan-
do lis sit inter aliquos com-
patronos super iurepatrona-
tus alicuius beneficij, & fa-
ctis legitimis probationibus
Iudex pronunciet iuspatrona-
tus ad vnum pertinere, exclu-
so altero: talis exclusus rema-

net eo priuatus omnino. Se-
16 cus si † in contumaciam, vel
non legitime citatus priuatus
fuisse; quia tunc nulla est sen-
tentia de quibus: vide Lam-
bertin. de iurepatronat. lib. 3.
quæst. 8. per omnes articulos
dictæ quæst. & quod iuspatro-
nat. non transeat in Fiscum.
in casu suprascripto, vide pra-
xim Archiepiscopalem Leo-
nis in parte secunda. cap. 21.
de iurepatron. num. 32. & 33.

CAPUT TERTIVM.

Iuspatronatus amittitur si patronus se ingerat
in perceptione fructuum benefi-
cij patronati,

SUMMARIUM.

1 Patronus se ingerens in
perceptione fructuum benefi-
cij, cuius est patronus, per-
dit iuspatronatus.

2 Concil. Tridentin. sessione
vigesima secunda de reformat.
cap. 11. & sessione vige-
sima quinta de reformat. capi-
tulo nono.

3 Presentatus lite pendente,

seu ante institutionem se in-
gerens in recollectione fru-
ctuum beneficij cadit à iure
suo.

4 Cap. auaritia. de electione
libro 6. procedit in omnibus
beneficijs.

1 Patronus † se ingerens in
perceptione fructuum
beneficij patronati, aut bona
ipsius usurpans, priuatus est
sta-